

Goed grasklaver telen: wat houdt dat in?

Sander Bernaerts

Check de weides in het voorjaar en nazomer

Let op:

- Kale plekken?
- Verhouding gras en klaver
- Slechte grassen (m.n. ruwbeemdgras en straatgras)
- Bekijk of onderhoud nodig is

“Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald”

Doorzaaien indien nodig

- Kale plekken evt met de hand in het voorjaar
- Omstandigheden bepalen het succes
- Op tijd ingrijpen
- Gelijk in het voorjaar beginnen (maart)
- Na doorzaaien: Niet te zware snede maaien

Resultaten doorzaaionderzoek Duitsland (Periode 2004-2008)

	Ds opbrengst/ha (rel)	Kwaliteit grasbestand (VEM/kg ds rel)
Geen doorzaai	84,5	95,3
Doorzaai	100	100

Doorzaai

Bemesting

- pH (zandgrond) is basisvoorwaarde
- Bemesting in het voorjaar is belangrijk, verder in de regel proberen te vermijden
- Daarboven is er vaak een te kort aan zwavel
- Let ook op kali

Toegediende bemesting		GRASKLAVER			
Drijfmest	Kiezeriet	Opbrengst totaal		gem. S	S totaal
		vers ton/ha	ton DS/ha	g/kg DS	kg S/ha
-	-	42,1	7,4	2,4	18,5
-	210 kg/ha MgSO ₄	47,6	8,7	3,5	31,2
-	420 kg/ha MgSO ₄	47,0	8,4	4,2	36,0
30 ton/ha DM	-	56,3	9,5	2,5	24,1
30 ton/ha DM + 210 kg/ha MgSO ₄		59,5	9,9	3,6	36,3
30 ton/ha DM + 420 kg/ha MgSO ₄		58,7	9,7	4,0	39,1
60 ton/ha DM	-	59,5	10,2	2,5	25,4
60 ton/ha DM + 210 kg/ha MgSO ₄		61,7	10,5	3,1	32,9

Bron Inagro
Beekman & Govaerts

Een goede start bij herinzaai

- Bedenk dat grasklaver baat heeft bij vruchtwisseling! Neem bij voorkeur andere gewassen op in het bouwplan
- Grasklaver heeft baat bij een bemesting voor de start
- Bewerk niet meer dan strikt noodzakelijk: ben zuinig op je draagkracht

Mengselkeuze

Beweiding

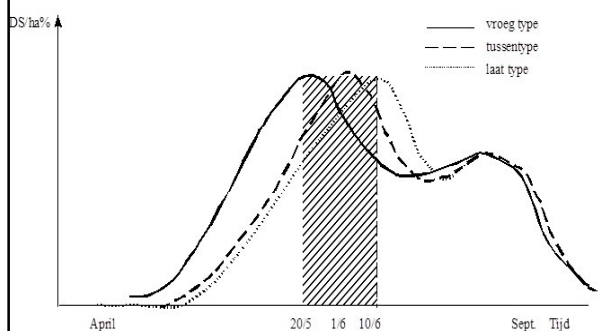
- Nadruk op diploïd engels
- Nadruk op spreiding in doorschietdata
- Nadruk op witte weide- of cultuurklaver en rode mattenkle
- Aanvullen met bijvoorbeeld timothee, veldbeemd, kruiden
- Veel diversiteit

Maaaien

- Nadruk op tetraploïd engels
- Doorschietdata bij voorkeur bij elkaar
- Nadruk op rode klaver, maar wel altijd wit toevoegen
- Aanvullen met bijvoorbeeld rietzwem, timothee, gekruist, kruiden
- Veel diversiteit

Groei van gras/ luzerne

Waarom brede mengsels?

- Meer soorten is risicospreiding
- Hoe meer soorten: hoe meer bovengrondse massa (*)
- Meer soorten is meer N en C in de bodem (*)
- Meer waterinfiltratiecapaciteit (*)
- Meer soorten: sneller herstel na droogte (*)

(*) = wetenschappelijk onderbouwd

Goed geteeld maar wat nu?

- VEM is belangrijk, maar smakelijkheid belangrijker
- Smakelijkheid wordt bepaald door zuren (vooral melkzuur), suiker (+) en ruw as (-)
- In de regel liever wat vochtiger inkuilen

Conservering

“Droger” inkuilen > 50%

- Trage conservering
- Weinig melkzuur
- Broeigevoeliger
- Hoge pH

“Natter” inkuilen 40/45%

- Snelle conservering
- Veel melkzuur
- Smakelijk
- Lage pH
- Minder conserveringsverliezen

Kijk naar de analyses

Resultaat in gram/kg, tenzij anders vermeld.	Resultaat product droge stof	Streeftraject	Zand najaar	Resultaat droge stof	Streeftraject	Zand najaar			
DS	336	300-500	650	108	90-120	105			
pH	4,6	4,1-4,9		VCOS (%OS)	72,9	76-80 68,6			
Boterzuur	5,2	< 3,0	1,0	NH ₄ -fractie (%RE)	13	< 9 5			
Azijnzuur	29	10-20	11	Nitraat	4,8	< 7,5 2,5			
Melkzuur	55	30-70	24	Ruw eiwit	182	160-190 201			
VEM	281	837	880-940	780	Ruw eiwit totaal	209 170-210 211			
Voedervlaarde en analyse- resultaat	VEVI	284	847	900-980	772	Oplosbr.ruw eiwit(%RE)	57	40-60	35
	DVE*	21	62	60-80	77	Ruw vet	33	30-50	34
	OEB*	28	83	40-80	64	Ruwe celstof	250	230-280	247
		650	680-720	614	Sulker	22	40-100	55	
					NDF	441	420-500	505	
					%NDF	56,3	70-80	54,0	
						321	240-290	300	
Structuurwaarde						38	20-30	34	
Verzadigingsvnd.	1,04	0,95-1,10	1,04						

Eiwitrijke kuil veel klaver!

Aan de natte kant, wat teveel grond in de kuil
gekomen: boterzuur! ruw as

Kijk naar de analyses

Resultaat in gram/kg, tenzij anders vermeld.	Resultaat product droge stof	Streeftraject	Zand najaar	Resultaat droge stof	Streeftraject	Zand najaar		
DS	491	300-500	525	Ruw as	107	90-120	114	
pH	5,2	4,7-5,7		VCOS (%OS)	78,8	76-80	73,7	
Boterzuur	1,1	< 3,0	1,4	NH ₄ -fractie (%RE)	6	< 7	7	
Aziijnzuur	11	10-20	12	Nitraat	5,6	< 7,5	2,5	
Melkzuur	39	10-30	31	Ruw eiwit	226	160-190	163	
VEM	456	928	880-940	845	Ruw eiwit totaal	238	170-210	174
VEVI	473	964	900-980	861	Oplosbr.ruw eiwit(%RE)	46	40-60	45
DVE*	39	79	60-80	67	Ruw vet	36	30-50	34
OEB*	50	102	40-80	43	Ruwe celstof	194	230-280	238
VOS	348	704	680-720	653	Sulfer	67	80-140	72
Verzadigingsvnd.	288	586	525-600	528	NDF	387	420-500	473
			40-65	44	NDF vert.br.hd(%NDF)	69,0	70-80	63,3
						230	240-290	282
						25	20-30	28
Verzadigingsvnd.	0,91							

Toelichting uitslag t.o.v. streeftraject

Telen voor beweiding

- Maak een beweidingsplan: Kies voor een systeem en voer dat consequent en efficiënt uit.
- Maaien ten dienste van het weiden:
 - Niet alles tegelijk afscheren in het voorjaar
 - Elke wk/ 2 wk maaien in het seizoen

Zaadhandel Neutkens bv

Pim Clotscher +31 (0) 6 83521185
pclotscher@neutkens.nl

Sander Bernaerts +31 (0)6 51224552
sbernaerts@neutkens.nl

Deskundig advies
 Afwegen
 Mengen